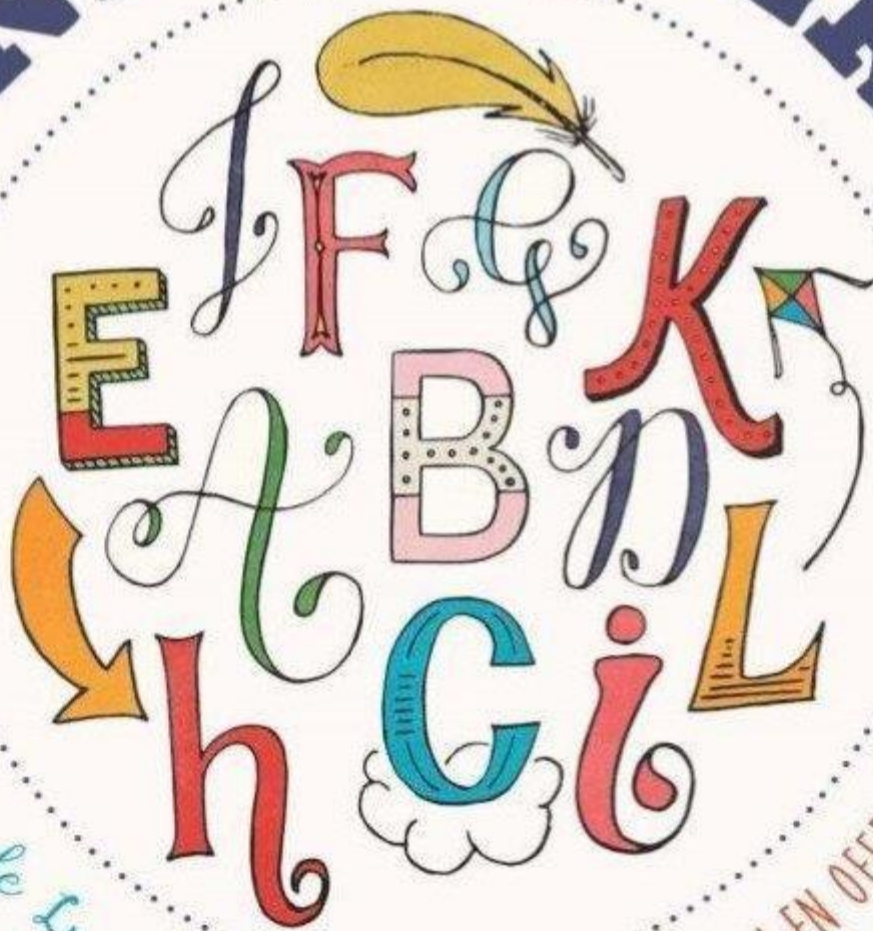

Masterclass

HANDLETTEREN

Mye de Lyon

ONTDEKKEN, ONTWERPEN EN OEFENEN MET HET ALFABET

MASTERCLASSEN
HANDLETTERS
ONTDEKKEN, ONTWERPEN EN OEFENEN MET HET ALFABET
MYE DE LEON

Inhoudsopgave

Inleiding	7	Het letteringproces	103
Terminologie	11	Letterstijlen	115
De gebruikte termen		Schreefletters	
Typografietermen		Schreefloze letters	
Anatomie van lettertypes		Script	
Tekengerei	19	Sierletters	
Letters tekenen	23	Dimensionale letters	
Kapitalen (hoofdletters)		Gotische letters	
Onderkast (kleine letters)		Illustratieve letters	
Script: kapitalen		Krijtletters	
Script: onderkast		Initialen	
Compositie en hiërarchie	93	Stijlen combineren	
Kleuren en inspiratie	99	Ontdek & ontwerp	157
		Oefenvellen	170

Typografietermen

Overhang (kerning)

De overhang, of kerning, is de hoeveelheid ruimte tussen de letters. Als letters te dicht bij elkaar staan, zijn de woorden moeilijker te lezen, dus moeten ze een bepaalde tussenruimte krijgen. Er is geen exacte formule voor het bepalen van de afstand tussen de letters. Meestal moet je gewoon goed kijken waar de ruimte tussen de letters moet worden aangepast.

Letterspatiering (tracking)

Verwar dit niet met overhang. Bij overhang het gaat om de ruimte tussen de letters en bij letterspatiering pas je de ruimtes binnen het hele woord aan. Het wordt gebruikt als een bredere of smallere ruimte moet worden opgevuld en gebeurt meestal als de overhang al in orde is.

Interlinie

Bij interlinie gaat het om de ruimte tussen de basislijnen. Als je meerdere regels tekst hebt, moet de afstand tussen elke regel groot genoeg zijn, anders is de tekst niet goed leesbaar.

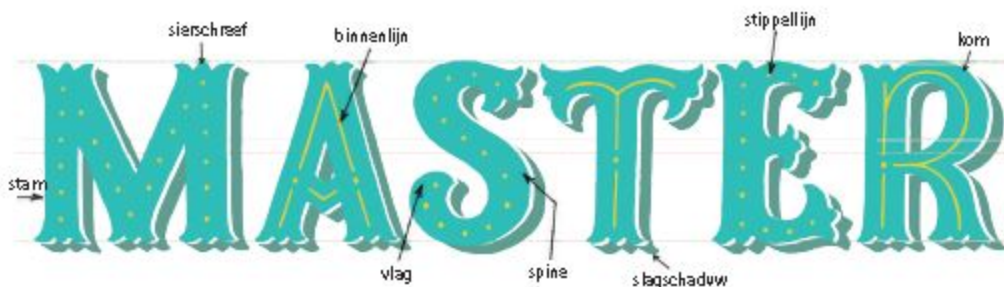
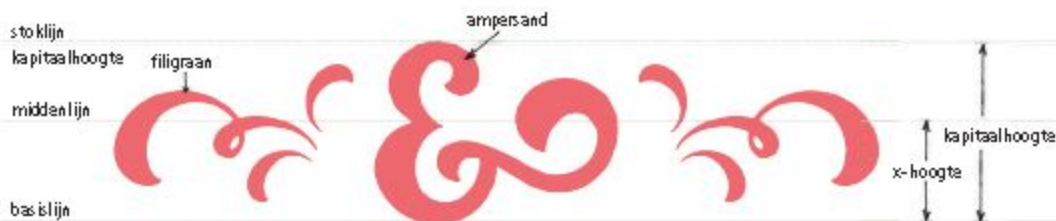
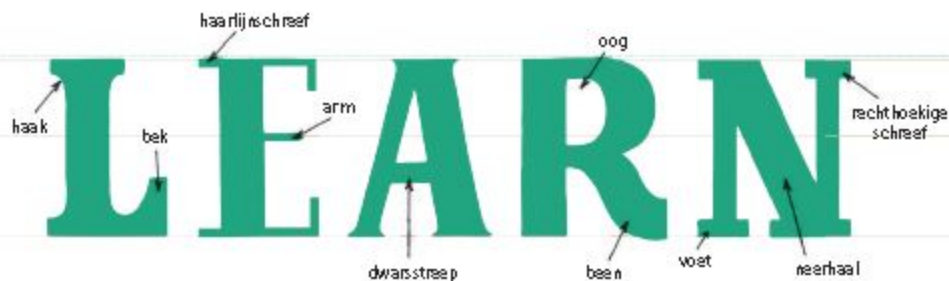

REGULAR

Gewoon
De letters kunnen variëren wat betreft de stijl, de zwaarte en de breedte.

ITALIC

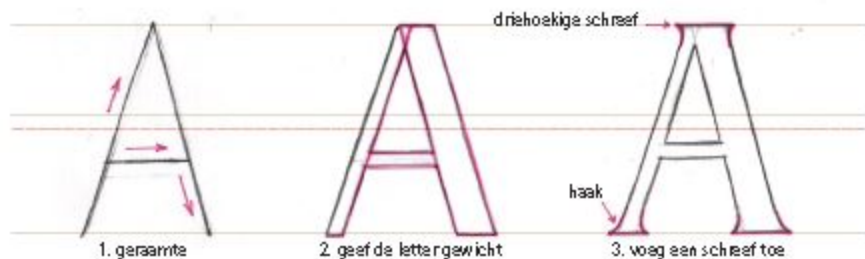
Schuine lettertypes worden cursieven en obliques genoemd. Hoewel deze stijlen erg op elkaar lijken, zijn ze verschillend. Een oblique is de schuine versie van een Romeinse letter en een cursief is een heel ander ontwerp. Kenmerkend is dat de *double-story* letters a en g *one-story* letters worden.

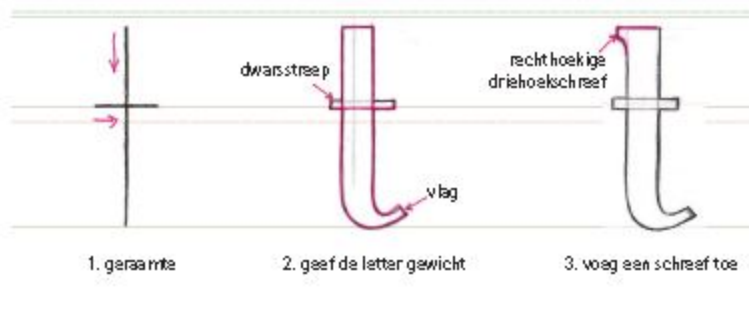
Kapitalen (hoofdletters)

Nu we de principes van de typografie begrijpen, proberen we ze uit op de eerste letter: A.

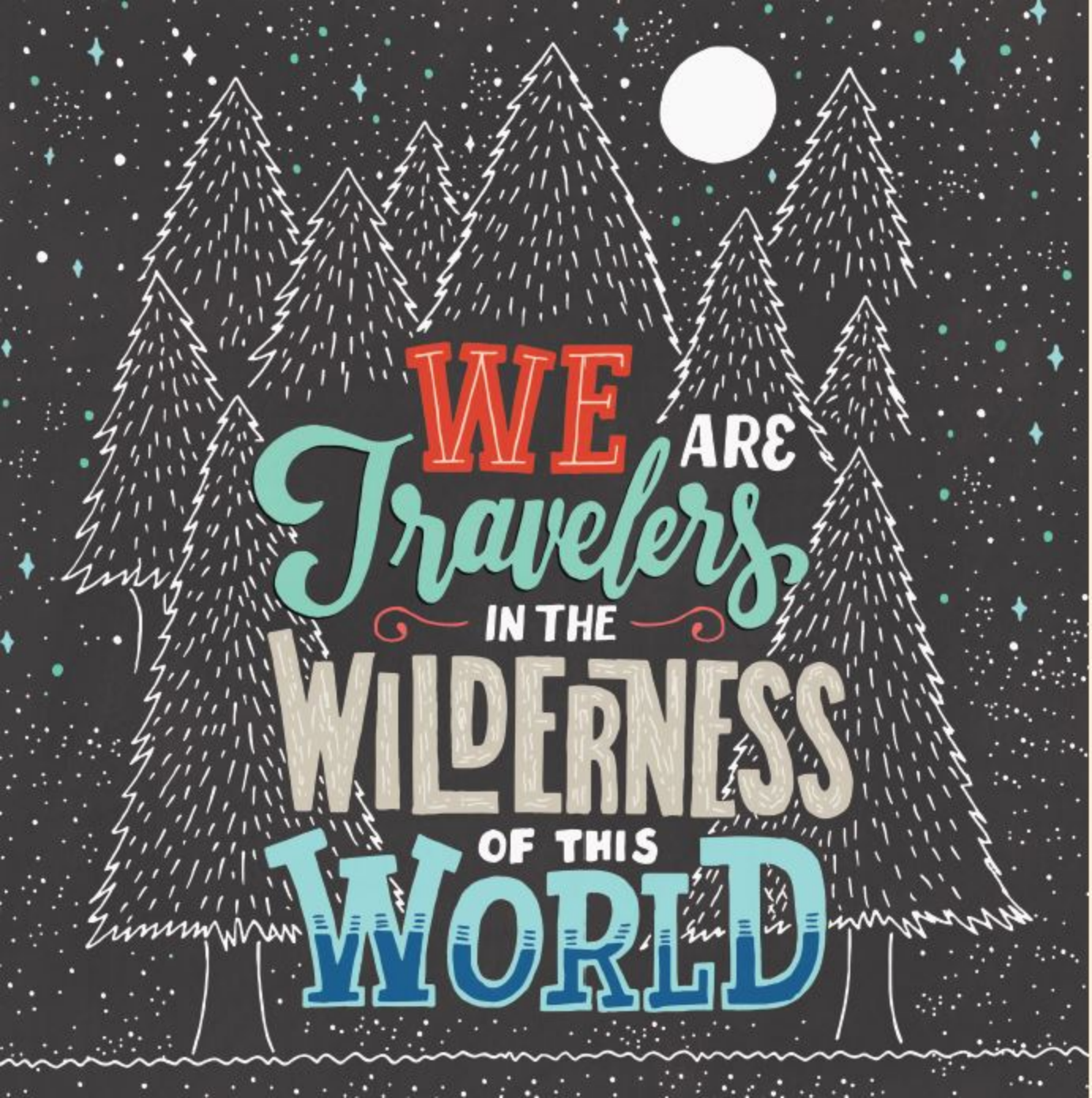
1. Teken met behulp van de onderstaande richtlijnen de letter A in een schuine lijn van de basislijn naar de kapitaalhoogte en dan in een diagonale lijn terug naar de basislijn.
2. Teken een horizontale lijn midden tussen de twee stammen. Deze horizontale lijn is de dwarsstreep. Dit is het kader van je letter A, of het geraamte. Alles begint bij het geraamte.
3. Als je het geraamte hebt getekend, voeg je langzaam gewicht toe. Denk eraan dat we bij deze les letters met contrasterende streken bestuderen, dus let vooral op de dikte van elke streek. In dit geval is de eerste streek een ophaal, dus is hij dunner dan de neerhaal. De dwarsstreep is een horizontale streken is daarom dun. Zo teken je een letter A met schreef.

De kleine t heeft een stam en een dwarsstreep en soms een vlag.
Teken het geraamte zoals op de afbeelding hieronder. Je kunt een
kromme lijn naar de basislijn trekken als je de vlag rond wilt maken.

1. Teken de letter t in de richting van de pijlen. Plaats de dwarsstreep op twee derde van de verticale streek.
2. Geef de letter gewicht, maar houd de dwarsstreep licht.
3. Bij deze letter is een enkele schreef boven aan de letter genoeg.

WE ARE
Travelers
IN THE
WILDERNESS
OF THIS
WORLD

2. Miniatuurconcepten

Dit zijn kleinere lay-outs die je schetst om je kunstwerk verder te verbeteren. Hiermee kun je zaken uitproberen, veranderingen aanbrengen, nuances zien, lege ruimtes vinden en problemen oplossen voordat je de uiteindelijke lay-out maakt. Maak meerdere schetsen.

- ♦ Kies de beste van deze schetsen. Dit kunnen er slechts drie zijn of wel tien, maar ik kies meestal vier tot zes schetsen die het best bevallen. Je kunt ook woordstijlen of andere versiersels kiezen die bij de gekozen lay-outs passen.
- ♦ Ga door tot je tevreden bent. Neem de tijd om de compositie op te bouwen.

Werk zo losjes mogelijk, maak verschillende woordstijlen en verschillende vormen, en kijk welke elementen je kunt gebruiken om de ruimte op te vullen.

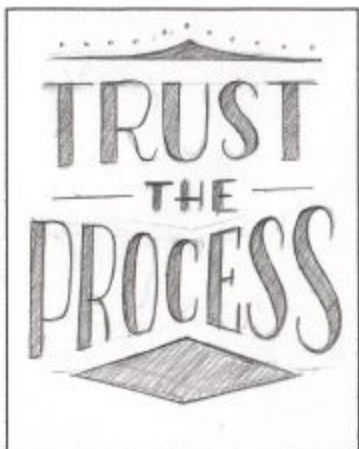
a

b

c

d

1. Schets voor deze lay-out twee bogen waar de letters tussen komen te staan: gebruik een passer of teken de vormen uit de vrije hand. Schets de letters. Vul de negatieve ruimte tussen de letters met filigraan of eenvoudige vormen zoals een ster of ruiten.

2. Geef de letters gewicht door ze dikker te maken en op te vullen. Voeg eerst eenvoudige schreven toe. Je kunt de schreefstijl altijd achteraf aanpassen om de lay-out te verbeteren.

3. Bekijk de compositie nog eens en controleer de ruimte tussen de letters, de spelling en andere details. Voeg binnenlijnen, slagschaduw en andere elementen toe die goed bij de compositie passen.

4. Maak het project af door de letters met inkt in te kleuren of ze met inkt over te trekken; gebruik hiervoor overtiekpapier of een lichtkast. Je kunt het project ook inkleuren. Doe dit digitaal of gebruik waterverf of plakkaatverf. →

Sierletters

De eerste – en wellicht mooiste – voorbeelden van sierletters werden gemaakt voor middeleeuwse gebedenboeken en bijbels, waarbij de eerste letter van elk hoofdstuk uitgebreid werd versierd. Meer recentelijk werden sierletters gebruikt op posters, wellicht het opvallendst op de billboards uit de belle époque en art nouveau in het negentiende-eeuwse Parijs. Tegenwoordig worden sierletters herontdekt als kunstvorm en zijn mooie voorbeelden gemakkelijk te vinden, vooral in kinderboeken.

Leer handletteren als een pro!

Maak kennis met de nieuwste trend met deze gids voor creatief handletteren en kalligrafie. Overal ter wereld houden mensen zich bezig met deze elegante (en soms aparte) kunstvorm om op een leuke, nieuwe manier hun artistieke talent te tonen, terwijl ze tegelijkertijd ontspannen en stress verminderen. Deze complete handleiding biedt alles wat letteraars moeten weten en laat zien hoe je letters, kaarten, posters, schrijfborden, verslagen, handtekeningen en nog veel meer een persoonlijk tintje geeft. Op de oefenbladzijdes kun je het letteren meteen uitproberen en oefenen.

LEER DE HANDLETTERTECHNIEKEN EN VIND JE EIGEN STIJL

In dit boek vind je:

- ◆ Informatie over handletteren
- ◆ De anatomie van de letters
- ◆ Informatie over lettergerei
- ◆ Compositie en hiërarchie
- ◆ Voorbeelden van lettering
- ◆ Letters tekenen
- ◆ Oefenbladzijdes en oefeningen

MYE DE LEON is een letteraar die in Azië woont. Haar liefde voor lettervormen nam een vlucht toen ze haar eerste kleurboek uitgaf: **The Little Alphabet Book of Hand-Lettered Type**. Sindsdien werkt ze voor verschillende klanten uit de hele wereld en deelt ze haar talent met anderen die via haar website en workshops meer willen leren over handletteren.

www.fortecreatief.nl

ISBN 978-94-6250-177-5

9 789462 501775